

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 730

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

datum: 14 september 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Dienstencheques - Stand van zaken

Het systeem van de dienstencheques blijft zeer succesvol. Dat bleek ook uit de recente studie van IDEA Consult. Negen op de tien gebruikers blijken tevreden over de dienstenchequessector.

Over de totale kostprijs van de dienstencheques voor de overheid is in het verleden al heel wat te doen geweest. Zo werd er in het verleden al naar de dienstencheques gekeken om begrotingstekorten weg te werken.

1. Kan de minister een overzicht geven van de totale uitgaven vanuit Vlaanderen om het systeem van de dienstencheques te bekostigen? Graag een overzicht voor de laatste 4 jaar.
2. Wordt er bij de berekening van de uitgaven voor dienstencheques rekening gehouden met secundaire uitgaven zoals budget voor opleidingen of andere ondersteunende maatregelen?
3. Heeft de minister ook een overzicht hoe de federale uitgaven inzake dienstencheques zijn? Graag overzicht laatste 4 jaar.
4. Kan de minister een overzicht geven van het totale aantal gebruikers van dienstencheques?

Graag een verdeling voor de laatste 4 jaar en een verdeling voor personen die dienstencheques aankopen en personen die dienstencheques effectief ook gebruiken.

5. Graag ook een overzicht van het profiel van de dienstenchequewerknemer (leeftijd, opleiding, geslacht) voor de laatste 4 jaar.
6. Worden dienstenchequewerknemers nog gecontacteerd door VDAB om eventueel over te stappen naar een andere eerder voltijdse poetsjob?
7. Heeft de minister ook een zicht op het ziekteverzuim bij dienstenchequemedewerkers?
8. Hoe evalueert de minister het dienstenchequesysteem, ook overwegende de aanzienlijke kost van het hele systeem?

ANTWOORD

op vraag nr. 730 van 14 september 2018

van **MIRANDA VAN EETVELDE**

1. In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van de totale uitgaven om het systeem van de dienstencheques in Vlaanderen te bekostigen. Er zijn enkel Vlaamse cijfers vanaf 2015 beschikbaar.

Jaar	Uitgaven WSE (in mln. €)	Totale uitgaven Vlaamse Overheid (in mln. €)
2015	1.028,6	1.168,2
2016	1.121,5	1.298,8
2017	1.121,7	(nog niet beschikbaar)

2. Voor de uitgaven van het stelsel van de dienstencheques binnen de begroting van het Departement WSE, worden volgende elementen in rekening gebracht:
- de directe subsidie per dienstencheque voor de dienstencheque-ondernemingen
 - de administratiekost per dienstencheque die het departement WSE betaalt aan de uitgiftemaatschappij
 - een vast totaalbedrag voor de terugbetaling van opleidingen aan dienstenchequewerknemers binnen het Opleidingsfonds Dienstencheques. Dit bedrag wordt nadien verdeeld onder de erkende ondernemingen.

De kost van de fiscale aftrek voor de gebruiker wordt niet binnen de begroting van het departement WSE meegerekend, maar wel in de totale begroting voor de maatregel dienstencheques.

3. Mijn administratie heeft geen zicht op de federale uitgaven inzake dienstencheques.
4. In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van het aantal dienstenchequegebruikers gedomicilieerd in Vlaanderen. Er kan geen onderscheid gemaakt worden tussen gebruikers die dienstencheques aankopen en die ook effectief gebruiken, aangezien het jaar van aankoop van de cheques niet noodzakelijk overeenkomt met het jaar waarin de cheques ook effectief gebruikt worden.

Jaar	Aantal actieve Vlaamse dienstenchequegebruikers
2014	603.132
2015	642.012
2016	668.066
2017	714.649

5. In onderstaande tabel kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht vinden van de profielkenmerken van de dienstenchequewerknemer.

Tabel: profielkenmerken van de dienstenchequewerknemers (Vlaams Gewest)

		2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Totaal		79.831	82.097	85.141	88.334	100%	100%	100%	100%
Geslacht	Man	1.801	1.928	1.954	2.085	2,3%	2,3%	2,3%	2,4%
	Vrouw	78.030	80.169	83.187	86.249	97,7%	97,7%	97,7%	97,6%
Leeftijd	<30	13.793	13.331	13.287	13.258	17,3%	16,2%	15,6%	15,0%
	30-39	21.495	22.050	22.748	23.601	26,9%	26,9%	26,7%	26,7%
	40-49	23.997	24.207	24.472	24.886	30,1%	29,5%	28,7%	28,2%
	50-54	11.013	11.752	12.330	12.768	13,8%	14,3%	14,5%	14,5%
	55-59	7.101	7.862	8.793	9.687	8,9%	9,6%	10,3%	11,0%
	60-64	2.060	2.450	2.974	3.509	2,6%	3,0%	3,5%	4,0%
	65+	372	445	537	625	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%

Bron: Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (Bewerking Departement WSE)

Het departement beschikt vandaag niet over betrouwbare administratieve cijfers naar scholingsniveau. Voor scholingsniveau verwijzen we u door naar de recente studie van Idea Consult (2018) in opdracht van Federgon "Werkbaar en wendbaar werk in de dienstenchequesector: studie rond welzijn van dienstencheque werknemers". Op basis van enquêtegegevens voor Vlaanderen blijkt 42% laaggeschoold (lager of lager middelbaar niveau), 50% is middengeschoold (hoger middelbaar) en 8% is hooggeschoold (hoger onderwijs).

6. Voor VDAB behoren de vacatures voor een tewerkstelling via dienstencheques tot het Normaal Economisch Circuit (NEC).

VDAB bemiddelt actief op de dienstencheque-vacatures, dat wil zeggen dat ze een 'intensieve dienstverlening' krijgen, en dat VDAB toeleidingsacties uitvoert om deze vacatures in te vullen. Tenzij de werkgever, het dienstenchequebedrijf, expliciet aangeeft tijdens het dienstverleningscontact dat deze geen toeleiding van kandidaten wenst, maar dit is uitzonderlijk.

Ook personen die momenteel deeltijds werken in het circuit van de dienstencheques komen bij de selectie van kandidaten voor de toeleidingsacties in aanmerking om deze tewerkstelling verder uit te breiden naar een voltijdse tewerkstelling, rekening houdend met de criteria van de passende dienstbetrekking.

7. Neen, het departement WSE heeft geen rechtstreekse gegevens over ziekteverzuim. Voor een zicht op het ziekteverzuim verwijzen we u naar een studie van Idea Consult (2018) in opdracht van Federgon "Werkbaar en wendbaar werk in de dienstenchequesector: studie rond welzijn van dienstencheque werknemers".
8. Het dienstencheque stelsel wordt breed geaccepteerd en gebruikt door een groot aantal Vlaamse gezinnen, met name 668.000 (of ca 24% van alle Vlaamse gezinnen) en geeft werk aan 88.000 werknemers (4% van alle loontrekkenden), die in dienst zijn bij 1.473 dienstencheque-ondernemingen (cijfers 2016). Op jaarbasis werden er in 2016 81,8 miljoen dienstencheques aangekocht. Analyses wijzen ook uit dat het stelsel tussen 2014 en 2016 elk jaar ca. 15.000 werkloze of inactieve personen activeert. De totale bruto kost van het stelsel bedroeg in 2016 afgerond 1,3 mrd euro, inclusief de kost voor de fiscale aftrek. Daartegenover staan belangrijke directe en indirecte terugverdieneffecten, zo blijkt uit eerder onderzoek van Idea Consult (2018 en eerdere studies). In een opstartend Viona project worden deze terugverdieneffecten voor Vlaanderen berekend (eindrapport voorzien tegen eind april 2019).